

[Nina Andersen.]

sagde hr. Bank-Mikkelsen nemlig — hvis jeg må have lov til at citere —:

„Netop i disse dage laver man en støtteforening, som skal gøre det sværere for åndssvageforsorgen at udøve det arbejde, som man ellers kritiserer forsorgen for ikke at udøve godt nok. Der siges at strømme medlemmer til i titusindvis, sikkert for de flestes vedkommende mennesker, som intet ved om åndssvageforsorgen.“

Ja, hermed har jeg redegjort for baggrunden for mit spørgsmål, der lyder: hvorledes ser socialministeren på den sag, som gennem nogen tid har optaget en del af dagspressen, den såkaldte „Bjarne-sag“, og som nu har givet anledning til, at der er dannet en landsforening med det væsentlige formål at få den i sagen omhandlede dreng, Bjarne Birlov, udskrevet af åndssvageforsorgen, uanset at drengens forældre ikke ønsker dette?

Socialministeren (Bomholt): Om denne sag, som har vakt så meget røre i en del af dagspressen, vil jeg indledningsvis bemærke, at jeg, da sagen i sin tid blev forelagt mig, gjorde den til genstand for grundig undersøgelse. Jeg havde herunder lejlighed til under et besøg på Vodskov at tale med både Bjarne og hans mor uden andres nærværelse. Endvidere har jeg nøje drøftet sagen med sagvolderen, hr. skræddermester Byrik.

Sagens forhistorie er i korthed denne: Bjarne er født i 1948, hans mor er stedatter af skræddermester Byrik. Bjarne var i 3-5 måneders alderen alvorligt syg af paratyfus, og hans intelligensdefekt stammer muligvis herfra. Da Bjarne ikke kunne følge undervisningen i den lokale skole, blev han en tid observeret af skolepsykologen. Resultatet af denne undersøgelse viste, at drengen, der da var 8 år gammel, havde en intelligensalder svarende til 5½ år. Drengen måtte herefter betegnes som åndssvag i lettere grad, og da videre skolegang i normalskolen måtte anses for formålsløs, gik forældrene, der bor i Gødvad ved Silkeborg, efter forhandling med skolen ind på, at drengen blev undervist i hjemmet i det kommende skoleår for derefter at overføres til undervisning på en af ånds-

svageforsorgens eksternatskoler. Det har senere vist sig, at Bjarnes væsentligste kundskaber, før han kom til Vodskov, stammer fra moderens hjemmeundervisning.

Efter at forældrene selv havde aflagt besøg på åndssvageinstitutionen ved Vodskov, gik de imidlertid bort fra tanken om at anbringe Bjarne i en eksternatskole, også fordi der ikke endnu findes en eksternatskole i Silkeborg eller dennes nærhed, og ønskede i stedet efter råd fra familiens faste læge drengen anbragt på skolehjemmet ved Vodskov, hvor han blev optaget den 25. november 1957. I den første tid efter optagelsen herskede der fra institutionens side nogen tvivl om, hvorvidt drengen med rette kunne betegnes som åndssvag, men det blev efterhånden tydeligere, at han må betegnes som åndssvag i lettere grad, og at han hørte hjemme på skolehjemmet. En intelligensundersøgelse i 1958 har vist en intelligenskvotient på 72, mens en undersøgelse i juni i år har vist en kvotient på 68. I øvrigt er Bjarne faldet godt til på institutionen, er glad for at være der, og de nervøse symptomer, han led af ved anbringelsen, er forsvundet. Efter institutionens opfattelse skyldtes nervøsiteten væsentligst de nederlag, han har lidt i normalskolen og over for kammeraterne på grund af sin sene udvikling.

Mit personlige indtryk er, at moderen, en stilfærdig og alvorlig, reflekterende type, har handlet med omsorg for drengen. Hun besøgte som sagt Vodskov, inden hun betroede drengen til kostskolen dér, og har siden været der ofte, deltager i forældremøderne o. s. v. Jeg forstod, at hvert skridt med hensyn til barnet var ledsaget af virkelig omtanke, og forholdet mellem mor og barn var tillidsfuldt. Hvad Bjarne angår, kommer man uvilkårligt til at holde af ham. Det er en god dreng, men jeg er overtydet om, at han ikke kan deltage i en folkeskoles undervisning, heller ikke i en hjælpeklasse.

Under samtalen med moderen fik jeg det indtryk, som jeg kun med betænkelighed viderebringer til offentligheden, et indtryk, som har bevirket, at jeg hidtil har forholdt mig tavs, nemlig at sagens egentlige kerne er et dybtgående misforhold mellem den gamle stedfar og hans stedatter, Bjarnes mor.

Hendes stedfar, hr. Byrik, og hans advo-